

ผลของความสูงและความถี่ในการตัดที่มีต่อผลผลิตและส่วนประกอบทางเคมีของ บุหนานราในชุดดินบ้านทอน

สมเกียรติ กิจรุ่งโรจน์, พิสุทธิ สุขเกษมศักดิ์, ประจักษ์ บุญเจษฎา และเกียรติศักดิ์ กล้าเอม
งานปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

บทคัดย่อ

การศึกษาผลของความสูงและความถี่ในการตัดที่มีต่อผลผลิตและส่วนประกอบทางเคมีของบุหนานรา (*Trysanostigma siamensis*) ในชุดดินบ้านทอน ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์รเวราธิวาสตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2549 ถึงมีนาคม 2551 โดยวางแผนการทดลอง 3x3 Factorial in randomized complete block design มี 4 ซ้ำ ปัจจัยที่ 1 ความสูงในการตัด 3 ระดับ คือ ตัดสูงจากระดับพื้นดิน 10 20 และ 30 เซนติเมตร ปัจจัยที่ 2 ความถี่ในการตัด 3 ระดับ คือ ตัดทุก 30 45 และ 60 วัน พบว่า การตัดที่ระดับความสูง 10 เซนติเมตร ได้ผลผลิตน้ำหนักแห้งเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 486 กิโลกรัมต่อไร่ และลดลงเหลือเพียง 300 กิโลกรัมต่อไร่เมื่อตัดที่ระดับความสูง 30 เซนติเมตร ($p < 0.05$) การเพิ่มความสูงที่ตัดจากพื้นดินทำให้ผลผลิตโปรตีนเฉลี่ยลดลงจาก 75.1 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 49.8 และ 41.2 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อความสูงที่ตัดเพิ่มจาก 10 เซนติเมตร เป็น 20 และ 30 เซนติเมตร ตามลำดับ ($p < 0.05$) ในขณะที่การตัดบุหนานราที่ระดับความสูงต่างๆ ไม่มีผลต่อวัตถุแห้ง แคลเซียม และฟอสฟอรัส แต่การตัด ที่ระดับความสูง 10 เซนติเมตร มีค่าโปรตีน ADF และ ลิกนิน เท่ากับ 16.2 33.1 และ 14.0 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ สูงกว่าการตัดที่ระดับความสูง 20 และ 30 เซนติเมตร ($p < 0.05$) สำหรับความถี่ในการตัด พบว่า การตัดทุก 45 วัน ได้ผลผลิตน้ำหนักแห้งเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 416.2 กิโลกรัมต่อไร่ มากกว่าการตัดทุก 60 วัน ที่ได้ผลผลิตน้ำหนักแห้งเฉลี่ยเท่ากับ 338.8 กิโลกรัมต่อไร่ ($p < 0.05$) ผลผลิตโปรตีนเฉลี่ยลดลงจาก 64.3 และ 58.2 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 43.7 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อความถี่ในการตัดทุก 30 45 และ 60 วัน ตามลำดับ ($p < 0.05$) บุหนานรามีค่าโปรตีนสูงสุดเท่ากับ 16.9 เปอร์เซ็นต์ เมื่ออายุ 30 วัน แต่ลดลงเหลือ 14.4 และ 12.9 เปอร์เซ็นต์เมื่ออายุเพิ่มเป็น 45 และ 60 วัน ตามลำดับ ($p < 0.05$) นอกจากนี้การตัดทุก 30 วัน มีค่าวัตถุแห้งเท่ากับ 21.8 เปอร์เซ็นต์ เยื่อใย NDF เท่ากับ 45.8 เปอร์เซ็นต์ และเยื่อใย ADF เท่ากับ 30.7 เปอร์เซ็นต์ ต่ำกว่าที่ตัดทุก 60 วัน ($p < 0.05$) ในขณะที่ระดับ Lignin แคลเซียม และฟอสฟอรัส ไม่ได้รับผลกระทบจากความถี่ในการตัด

คำสำคัญ : ความสูงในการตัด ความถี่ในการตัด บุหนานรา